

ning. Den Slags Farer ere ingenlunde kimeriske. Overalt, hvor man har en uheldig Fattiglovgivning, har der vist sig uheldige Følger i saa Henseende. Jeg vil blot pege paa det bekendte Tilfælde i England i første Halvdel af Aarhundredet, hvor den Lov udkom, at enhver, der ikke havde det nødvendige til sit Livs Ophold — der var sat et bestemt dagligt Minimumsbeløb — skulde have Tilflugt fra det offentlige. Fattigbyrden voksede med en rivende Hurtighed, saa at det blev nødvendigt at gribe til en helt anden Maade. Først da begyndte England at faa sine nuværende gode Fattiginstitutioner. Ingen kan svare for, hvad man under Trykket af den bestandig paa-beraabte Humanitetsfølelse kan komme til, naar Grænsen mellem den selvstændige Arbejder og den, der er under Fattigvæsenet, ophæves. For mig er det utvivlsomt, at naar man vedbliver at gaa den Vej, at sammenblande disse to Ting, ville mange andre Drivfjedere sløves: Sparsommelighedsdriften og Lysten til at lægge lidt op for at kunne have det bedre i sin Alderdom, som dog ikke spiller nogen ringe Rolle; man behøver blot at se, hvad Tyende kan have i Sparekassen. Naar det efterhaanden bliver ligegyldigt, om et Tyende har sparet sig et Tusind Kr. eller mere sammen og kan hjælpe til selv med Renten og saa faar Hjælp paa anden Vis, eller om han slet intet har sparet sammen — der er blot stillet den Betingelse, at vedkommende skal være ubemidlet — saa maa det nødvendig svække Lysten til at være sparsommelig, fordi det svækker Lønnen for at paalægge sig Savn ved at spare. Og det er jo klart, at gaar Udviklingen denne Vej, ville alle Bestræbelser for at skabe Alderdomsforsørgelses- og Sygekasser o. s. v. lide en overordentlig Svækkelse i Befolkningen. Jeg benægter, hvad man saa ofte har paa- staaet, at det er ganske umuligt for de paa- gældende Klasser selv at hjælpe til i saadanne Tilfælde. Under gunstige Arbejds- Konjunkturer, som vi ofte have haft, for Haandværkere og Arbejdere er det ikke umuligt at gøre Indstud i en Alderdomskasse, at et Tyende, som ofte har en god Fortjeneste og i øvrigt har alt hos Husbonden, naar det ikke altsor letfindig indlader sig paa Egte- skab, ofte vil kunne lægge noget til Side og begynde paa en saadan Maade, at der ogsaa senere kan være noget at lægge til Side af til Alderdommen. Jeg benægter ikke, at det i det hele er vanskeligt, men der forudsættes ogsaa, at der gøres et betydeligt og lang- varigt Samfundsarbejde, for at disse Insti- tutioner kunne komme til Udvikling. At løse det ligesom med eet Slag, hvad enten

det er ved den store privilegerede Alder- domsforsørgelse, som er foreslaaet fra anden Side, eller ved en saadan mafferet Alder- domsforsørgelse paa Fattigvæsenets Omraade, tror jeg er ganske umuligt. Saadanne Be- stræbelser arbejde i Grunden nærmest kun henimod det Maal, som man fra Socialdemokratiets Side har sat sig paa disse Omraader, nemlig en stor forstelsløs Masse af Mennesker og over denne Autori- teter, som fordele og disponere over Bor- gernes Penge. Det er et Skridt yderligere hen derimod, vi her ere inde paa, og jeg kan aldeles ikke erkende den Betragtning for rigtig, at man fremmer Selvfystret ved at give Autoriteterne bestandig større og større Raadighed over Medborgernes Penge. (B. Holm: Det er Folket selv!) Jeg forstaaer ikke det ærede Medlems Afbrudelse. Det virkelige Selvfystre er efter min Mening en Bestræbelse for, at Individerne, Klasserne eller Fagene kunne komme til at styre deres Anliggender saa vidt muligt selvstændig. Man bruger ganske vist ofte Betegnelsen Selvfystre i rent politisk Betydning, som om det blot gjaldt et større Magtomraade for Kommunerne i Modstætning til Staten, men i Ordets mere almindelige Betydning kan det umulig være Meningen, at Frihed og borgerligt Selvfystre skulde være enslydigt med Magten til at disponere over Borger- nes Penge, lagt i Autoriteters Hænder. Selv om man deltager i Valget af saadanne Autoriteter, giver man dog med det samme Retten til denne Raadighed fra sig over til Autoriteterne. Naar Medle- merne af Spare- kasser, Sygekasser eller en hvilken som helst Institution styre selv og efterhaanden lære at forstaa, hvad det kommer an paa i saadanne Tilfælde, saa kalder jeg dette Selvfystre, men lægge de først Magten over i de kommunale Myndigheders Hænder, saa er Selvfystret væsentligt taget fra dem. Det er det, der netop tilstræbes fra Socialdemo- kratiets Side, at ikke alene al Arbejdsvirk- somhed, al Produktion, men ogsaa al God- dædighed, kort sagt al Virksomhed, skal læg- ges i Myndighedernes Hænder. Det fore- kommer mig utvivlsomt, at de Herrer have vundet en betydelig Sejr haade ved selve Lovforslaget og ved Flertallets Ændrings- forslag, og det undrer mig, at ærede Med- lemmer kunde være saa misfornøjede med Lovforslaget, selv om det vedtages med de Ændringsforslag, der ere stillede af Fler- tallet, da det dog virkelig er en Sejlads ind i deres Farvande. Jeg betragter det rigtig- nok ogsaa mere som noget ikke saa meget oprigtig ment fra det ærede Medlems Side, da det viser sig, at han selv har stillet en